

Prædiken til 1. søndag efter Trinitatis

Luk. 16,19-31

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Jesus sagde: »Der var en rig mand, som klædte sig i purpur og fint linned og hver dag levede i fest og pragt. Men en fattig mand ved navn Lazarus lå ved hans port, fuld af sår, og ønskede kun at spise sig mæt i det, der faldt fra den riges bord, og hundene kom tilmed og slikkede hans sår. Så døde den fattige, og han blev af englene båret hen i Abrahams skød. Også den rige døde og blev begravet. Da han slog øjnene op i dødsriget, hvor han pintes, ser han Abraham langt borte og Lazarus i hans skød. Fader Abraham! råbte han, forbarm dig over mig og send Lazarus, så han kan dyppe spidsen af sin finger i vand og læske min tunge, for jeg pines i disse luer. Men Abraham svarede: Barn, husk på, at du fik dit gode, mens du levede, og Lazarus på samme måde det onde; nu trøstes han her, mens du pines. Desuden er der lagt en dyb kløft mellem os og jer, for at de, som vil herfra over til jer, ikke skal kunne det, og de heller ikke skal komme over til os derovrefra. Da sagde han: Så beder jeg dig, fader, at du vil sende ham til min fars hus, for jeg har fem brødre, for at han kan advare dem, så ikke også de kommer til dette pinested. Men Abraham svarede: De har Moses og profeterne, dem kan de høre. Nej, fader Abraham! sagde han, men kommer der en til dem fra de døde, vil de omvende sig. Abraham svarede: Hvis de ikke hører Moses og profeterne, vil de heller ikke lade sig overbevise, selv om en står op fra de døde.«

Lukasevangeliet 16,19-31

Ud fra denne lignelse, har jeg lyst til at tale om hjertet til hjertet. Tit hører vi: "Du skal bare følge dit hjerte?" Det skal vi se to varianter af i dag. Når det handler om at følge sit hjerte, så handler det først og fremmest om, hvad der er i det: "Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med" (Matt. 12:33). Det er det, der bestemmer retningen i vores liv og den måde vi lever på. Det er i sin yderste konsekvens hvad lignelsen handler om, "Hvor din skat er, dér vil også dit hjerte være".

To mænd bor i samme by: Den ene kommer i himlen, den anden gør ikke. Det, du i virkeligheden er optaget af, det, der betyder noget, det, dit hjerte er fuldt af, bestemmer det du bruger din tid og dine penge på. Det kan måske være godt nok, men selv den bedste hobby, den sødeste relation, kan tage magten fra dig. Det er det, der sker for den rige mand. Det hele falder fra hinanden. Han havde ikke forestillet sig, at det kunne ende så galt, men det gjorde det. Jeg er heller ikke sikker på, at Lazarus regnede med at få så fin en plads i himlen?

Lazarus betyder på hebraisk "den som Gud hjælper". Så lignelsen handler både om livet før døden, og efter døden, med to mulige udgange. Om den fattige Lazarus står der, at han ligesom i lignelsen om den fortabte søn, kun ønskede at spise sig mæt i det svinene åd, "men ingen gav ham noget" / (Luk.15:16). Som den fortabte søn, havde han ikke fantasi til at forestille sig, at hans far i himlen ville tage ham tilbage, blive både som søn og arving til hele molevitten. Det var for ham helt uopnåeligt. Lazarus her drømmer sig mæt ved den riges bord, men ved med sig selv at det kommer nok aldrig til at ske. Og så er det præcist

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 772, 124 årgang
Juni 2023
ISSN 0901-2214

det, der sker her. Han bliver trøstet, medens den rige må pines og må sulte, som at Gud formår *"at gøre langt ud over alt, hvad vi beder om"* (Ef.3:20).

Jesus siger til Lazarus: *"Salige (lykkelige) er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres"* (Mt.6:3). Hvordan hænger det sammen? Hvad lykkelig er der i at være fattig? Hvor heldig er man lige, når man står og mangler det man har allermost brug for, altså har brug for hjælp? Helt enkelt, netop det: at du har brug for hjælp, da har du fundet noget at bruge Gud til. Jeg tror, jeg har ret i, at de fleste af os har været i en krise, og har bedt til Gud? Det behov har den rige i sit liv ikke. Han sætter en ære i at kunne klare sig selv, han har ikke noget behov for Gud at opfylde. Han vil i virkeligheden ikke vide, hvad han skulle bruge Gud til eller hvad han skulle reddes fra. Problemet ligger gemt i hjertet.

Hjertet regner vi for noget af det mest troværdige og ærlige, som hvis du følger det, går det ikke helt galt. Det er bare ikke sådan bibelen ser på det. Det er faktisk det værste sted, du kan lade styre dit liv: Ud fra hjertet *"kommer de onde tanker om mord, utroskab, tyveri, løgn"*, siger Jesus (Matt.15:19). For hvad hjertet er fyldt af, det løber munden over med, og det vil du have skal bestemme indholdet i dit liv, være afgørende, for hvordan det ender?

Som hos den rige her: *"Kærlighed til penge er roden til alt ondt"* (1.Tim.6:10), skriver Paulus. Det er i virkeligheden det, der leder den rige væk fra Gud – skiller ham fra Gud, og han ender med at slå "øjnene op i dødsriget, hvor han pines" og ser Gud på lang afstand. Og det er det værste ved det:

Han ser den fattige Lazarus, som han skulle have hjulpet i stedet for kun at tænke på sig selv. Ham får han øje på i det fjerne, *"i Abrahams skød"*, i himlen, hos Gud, der, hvor han selv havde planlagt at skulle være, men så ikke kom... nu ser han Lazarus blive trøstet der, mens han selv pines, AV!!

Billedet af fortabelsen, vi får her, er ikke særligt rart. Ovenikøbet er der lagt en dyb kløft imellem dem og os, så de, der er derovre ikke kan komme herover, altså i himlen. Det lyder ret definitivt! Til forskel fra Lazarus, der nu trøstes, bliver den rige, i en hel evighed, pint i tanken om hvad han gik glip

af, hvilken chance han forspildte. Det er her, jeg synes det er en god ide, mens tid er, at komme til den konklusion: *"Det her kan jeg ikke klare selv: Gud – hjælp mig!"*

Paulus sætter det ret tydeligt op og siger, at syndens løn er døden (Rom. 6:23). Det værste ved det er ikke at have brug for Gud, og det ender med evig adskillelse fra Gud. Der er et lille ord i det Paulus siger, det lille ord 'men', dét er værd at lægge mærke til. Lad os tænke os det utænkelige: Du har kørt for stærkt, bliver stoppet af politiet, og betjenten siger: *"Du ved godt, hvorfor jeg stopper dig?"* Du har kørt for stærkt, men... – med det lille ord har betjenten min fulde opmærksomhed! Eller endnu værre, du bliver idømt en bøde du kan ikke betale. Til alt held kender du dommeren. Han er din onkel, så du øjner chancen for at gå fri. Det er sådan vi tit tænker om Gud, *"Det tilgiver han jo nok?!"* Men dommeren, din onkel idømmer dig bare en endnu højere bøde. Sådan kan vi let, som den rige mand, komme til at forregne os på Guds tilgivelse. Der står om den rige mand, at han ønskede blot om Lazarus kunne *"dyppe spidsen af sin finger i vand og læske hans tunge, for han pintes i disse luer"*. Det er virkelig ikke noget rart billede vi får her Men ingen hjælp ham. Sådan behøves det ikke at være.

Tilbage til ham dommeren: Kort efter domsafsigelsen opsøger dommeren dig. Som Gud har din onkel længe søgt at komme i kontakt med dig. Du har bare irriteret dig over ham. Hvad vil han nu? Og nu, hvor du havde brug for hans hjælp, hjælp han dig ikke? Skuffelsen er til at få øje på. Tit har jeg hørt mange sige: *"Hvis det er sådan Gud er, hvorfor skulle jeg så tro på ham?"* Det viser sig, at dommeren, din rige onkel, ud af sit gode hjerte har valgt selv at betale bøden. Så han kommer blot med kvitteringen. Det er det, Gud har gjort. For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv. (Joh.3:16).

Jeg skal ikke afgøre dit forhold til penge, karriere, gods eller guld, men det er en god ide at være opmærksom på, hvad du fylder dit hjerte med, hvem og hvad der skal styrer i dit liv. Ind imellem hænder

det, at jeg i den sammenhæng må prioritere om. Det vigtigste du kan gøre, det bedste jeg kan gøre, er at lukke Jesus ind i sjæl og sind og lade ham råde. Det er for mig at se essensen af budskabet til os i denne lignelse: Søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift. (Matt.6:33). AMEN

Jørgen Johansen

Sognepræst i Snebjerg, Studsgaard og Haunstrup, Viborg Stift

Salmer (Den Danske Salmebog):

521: Nåden er din dagligdag

494: Kærlighed fra Gud

522: I dag er nådens tid

254: Fuldent er nådens værk

472: O, Jesus, søde Jesus, dig

725: Det dufter lysegrønt

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov – Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk